

SEMINARI DE FORMACIÓ DE FORMADORS

PRESENTACIÓ

A nivell internacional existeixen ja suficients exemples que ens permeten saber que quan les arts i el patrimoni tenen un paper rellevant en els plans d'estudi d'escoles i instituts, ben aviat es transformen en eines molt poderoses per lluitar contra moltes de les formes d'exclusió social, contra els conflictes intergeneracionals o de gènere, contra les diverses formes de violència cultural, racisme, xenofòbia... i al mateix temps, aquesta connexió entre cultura i educació promou l'accés a les ofertes culturals dels diferents equipaments culturals.

En el nostre entorn, són ja molts els artistes, els creadors, els mestres i els gestors culturals que estan impulsant iniciatives innovadores i que volen avançar en aquest camí. Però, com sovint passa en educació, les diferents propostes existents, de qualitat més que notòria, es mantenen molt aïllades les unes de les altres i els professionals que volen treballar en aquests terrenys interdisciplinars es veuen abocats a inventar sempre de bell nou projectes i metodologies.

Un dels objectius de ConArte Internacional, en diàleg permanent amb l'experiència mexicana, és facilitar l'intercanvi i el coneixement mutu de les experiències formatives que ens caracteritzen i formar a formadors en la metodologia creada per ConArte Mèxic. **Alguns dels aspectes destacats d'aquestes metodologies són:**

- 1.- El respecte profund per la tradició cultural (o tradicions culturals) a les que cada nen i cada nena pertanyen.
- 2.- La interculturalitat com a proposta pedagògica que reverteix en la capacitat creadora dels mestres, alumnes i artistes.
- 3.- La construcció personal i col·lectiva d'eines per a la resolució de conflictes habituals en el dia a dia de l'escola i el barri o comunitat.
- 4.- La presència en el programa d'objectius que abracen la humanitat sencera i que s'expressen en un concepte complex anomenat *pau*.
- 5.- La dansa i la música com a formes artístiques primeres, donat que el moviment i la parla són activitats que tots els humans desenvolupen pel simple fet d'existir i viure en societat.
- 6.- La peculiar relació que les arts afavoreixen entre el singular i el plural. Com una persona pot desenvolupar les seves peculiaritats més pròpies en el si d'una comunitat amb la que balla i/o canta.
- 7.- El desenvolupament d'una metodologia educativa específica per educar (enriquir i/o modificar) la resposta corporal espontània.

Pensem que aquests aspectes són avui especialment rellevants en el nostre context perquè:

1. Ha crescut en molts pocs anys la presència de cultures diverses a les nostres aules.
2. Una constatada desafecció per l'estudi, alimentada per un sistema social en profunda crisi.
3. Un moment encobert de reajustament escolar que sembla que no s'atreveix a donar la cara per falta de perspectives a llarg termini.
4. Un efecte de l'ús de las tecnologies de la comunicació que incorpora moltes possibilitats, però allunya a les persones de la *veu alta* i del *necessari moviment /desplaçament* per a obtenir coneixement.
5. La necessitat d'una metodologia que afronti els problemes vitals de les persones des de l'escola, i deixi de reservar aquest àmbit exclusivament als problemes d'aprenentatge.
6. La recerca de recursos que permetin fer efectiva la convicció que l'educació és necessària per viure i no només per a crear ocupació laboral.

7. El desig d'articular mecanismes que permetin valorar la pau com un objectiu comú a construir i no només com l'absència de guerra.

PROGRAMA

Aquest seminari proposa donar a conèixer els objectius i la metodologia creada per ConArte Mexic a través dels seus programes de música i dansa, i compartir les seves experiències artístico-educatives amb el col·lectiu de persones que, entre nosaltres, impulsen programes semblants a través de ConArte Internacional.

Tot i la singularitat dels contextos mexicà i català, creiem que per dur a terme la col·laboració volguda cal conèixer de primera mà els objectius i formes de treball que tenen ja una llarga trajectòria a Mèxic i poden servir-nos de referent.

OBJECTIU GENERAL

Brindar a les i els participants eines de comprensió i actuació directament lligades a les arts i al patrimoni cultural per fomentar l'aprenentatge, la convivència comunitària i la inclusió social en processos educatius que treballen en contextos de diversitat cultural.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 1.- Ensenyar a desenvolupar una actitud i valoració positiva de la diversitat d'expressions artístiques i culturals en tots els seus àmbits.
- 2.- Conèixer i treballar, amb ajuda de la creativitat pròpia de les arts plàstiques i les arts escèniques, els obstacles existents en les relacions interpersonals, entre gèneres, generacions i realitats socials diferents.
- 3.- Descobrir eines per potenciar la sensibilitat envers l'entorn cultural i artístic i l'impacte en les formes de comunicar-se.
- 4.- Experimentar dinàmiques per reduir l'ansietat, la por i els prejudicis en la comunicació amb els altres, aprofitant els recursos de la co-creació contemporània.

5.- Treballar formes per incrementar la sensibilitat estètica i la sensibilitat envers la comunicació amb persones de cultures, percepcions i estils de vida diferents.

DESTINATARIS

Mestres i professors d'arts en Centres d'Educació Infantil i primària, Instituts d'educació secundària o escoles d'art; artistes i gestors culturals vinculats a programes educatius; mediadors en centres cívics i comunitaris que busquin eines per treballar, comprendre i actuar en contextos de diversitat cultural.

Aquesta formació estarà homologada pel departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR

- Competències per liderar en condicions adverses i contextos de canvi, de desintegració social o provocats per l'analfabetisme tecnològic.
- Competències corporals i no verbals en les relacions amb un/una mateix i amb els altres
- Competències socials per exercir de ple dret la ciutadania

METODOLOGIA

Presentació de recursos per treballar la participació activa en la transformació de l'entorn en base a la comprensió crítica i responsable del que ens envolta, per saber relacionar-se i viure positivament amb els altres, especialment en la diversitat, participant des de la comprensió, l'empatia i la solidaritat.

Posada en pràctica de dinàmiques per poder, des dels llenguatges artístics, contribuir a prevenir la violència a la comunitat i a l'escola, promoure i desenvolupar polítiques i normes de equitat contra tota forma de discriminació i aprendre quins són els drets culturals fonamentals i com defensar-los.

Pràctica d'educació a través de les arts com a eina transversal per atendre intel·ligències múltiples, crear ambients propicis per al treball en equip, desenvolupar la sensibilitat i la creativitat a través del cos, incrementar l'autoconsciència a través del moviment, desenvolupar habilitats per a l'autocontrol i la relaxació, promoure noves formes de compartir espais reduïts i ajudar, des de la dansa i l'expressió corporal o teatral a construir identitats i possibilitats d'explorar de manera lúdica com un pot arribar a ser i com es vol mostrar al món.

CALENDARI I HORARI

DIA	HORA	TIPUS DE SESSIÓ	CONTINGUT	PROFESSOR
DIJOUS 3 D'ABRIL	19.00h a 21.00h	Conferència Inaugural i debat amb el públic assistent	Art, educació i violència social. L'Experiència de ConArte Mèxic.	Lucina Jiménez
DIVENDRES 4 D'ABRIL	16.00h a 19.00h	Teòrica	El paper de la música i la dansa en el tractament de la interculturalitat: diversitats culturals, identitats múltiples, autoconeixement, cosmovisions i paradigmes nocius.	Michael Twomey
	19.30h a 21.00h	Taller	Com construir una identitat conscient; reflexió proactiva, arrels i present i pertinences (I).	Aurea Lira
DISSABTE 5 D'ABRIL	9.00h a 10.30h	Taller	Com construir una identitat conscient; reflexió proactiva, arrels i present i pertinences (II).	Aurea Lira
	10.30h a 11.00h	PAUSA CAFÈ		
	11.00h a 14.00h	Taller	Treballar la identitat corporal, la empatia, l'autoconeixement, la salut, el cos i el moviment a través de la dansa i la música.	Fernando Servin
	16.00h a 19.00h	Teòrica	Com afrontar des de les arts l'assetjament escolar, la inclusió social i cultural, la cultura de la pau, el racisme, el classisme, el sexisme i, en general, els estereotips socials.	Michael Twomey
	19.30h a 21.00h	Taller	La creació de comunitats d'aprenentatge amb l'ajuda de les arts: treball i equilibri amb pares de família, el risc d'exclusió social i cultural (I).	Aurea Lira
DIUMENGE 6 D'ABRIL	9.00h a 10.30h	Taller	La creació de comunitats d'aprenentatge amb l'ajuda de les arts: treball i equilibri amb pares de família, el risc d'exclusió social i cultural (II).	Aurea Lira
	10.30h a 11.00h	PAUSA CAFÈ		
	11.00h a 14.00h	Taller	Llenguatge no verbal, bé comú, percepcions múltiples, autoimatge, moviment i felicitat.	Fernando Servin
	14.00h a 15.00h	CLOENDA ACTIVITAT DE SÍNTESIS		ConArte Mèxic i ConArte Internacional

FORMADORS

DRA. LUCINA JIMENEZ LÓPEZ

Doctora en Ciències Antropològiques per la Universitat Autònoma Metropolitana - Iztapalapa on va desenvolupar les seves tesis de mestratge i doctorat sota la direcció del Dr. Néstor García Canclini. Consultora internacional en polítiques culturals, educació en arts , cultura i desenvolupament per l'AECID, l'OEI, el Conveni Andrés Bello, la UNESCO, l'OEA i diversos governs.

És integrant del Banc d'Experts de la UNESCO (París) en Governança de la Cultura per al Desenvolupament , del Grup d'Especialistes Iberoamericans d'Educació Artística , Cultura i Ciutadania de l'Organització d'Estats Iberoamericans (OEI) i del Grup d'Educació i Cultura de la Càtedra Unesco de Polítiques Culturals de la Universitat de Girona, en aquesta qualitat va dissenyar, juntament amb Gemma Carbó, el programa Formart per a l'AECID, que dóna suport a programes d'educació i cultura a nivell internacional i va formar part del programa de capacitació de 2 mil Joves Líders de Sud-àfrica en arts i desenvolupament social com a part del programa Youths in Action d'Humana Poble per Poble, amb seu a Madrid i la Unió Europea. És autora, juntament amb Guido Donaire d'Argentina, del "Protocol d'Iniciatives d'Educació en Arts i Mitjans per a la Ciutadania Democràtica" , que recull 14 iniciatives del continent americà.

A Mèxic és membre del Consell d'Avaluació del programa SaludArte del Govern de la Ciutat de Mèxic que integra educació en arts, nutrició i activació física en 100 escoles de la Ciutat de Mèxic. Membre del Consell de Planejament i Desenvolupament del govern de la Ciutat de Mèxic 2013-2018 i Coordinadora del Consell Assessor de la Comissió de Cultura de la Cambra de Diputats de la LXII Legislatura.

Va ser Directora General del Centre Nacional de les Arts, on va crear 6 centres en diferents estats de la República i el Sistema d'Educació Artística a Distància , pel qual va rebre el Premi Innova de la Presidència de la República.

Avui és Directora General del Consorci Internacional Art i Escola (Conarte), una associació que actua en xarxa en diverses ciutats a Mèxic i a Espanya, per a l'educació en arts, l'educació per a la diversitat i la cultura de pau dins del sistema educatiu mexicà i en àmbits comunitaris. Les seves metodologies són reconegudes com a pràctiques significatives i de qualitat per la UNICEF, l'OEI i l'OEA (particularment la iniciativa anomenada Redesearte Cultura de Pau, amb la qual s'ha contribuït a recuperar la vida pública i la convivència a Ciudad Juárez , a partir del 2010).

DR . MICHAEL TWOMEY

Interculturalista. Coordina, assessora i realitza accions de capacitació, docència, investigació i gestió en educació i comunicació intercultural. Mestre de Endicott College en el Mestratge en Educació Internacional. Membre de l'Observatori de Comunicació, Cultura i Arts: Tercera Via. Estudià la Llicenciatura en Govern i Política de la Universitat de Maryland, el Mestratge en Estudis Llatinoamericans a Tulane University i el Doctorat en Educació per la Universitat La Salle . Ha impartit classes en universitats dels Estats Units, Espanya i Mèxic. Ciutadà actiu de Mèxic i els Estats Units, amb 20 anys de residència a Mèxic.

Actualment desenvolupa estratègies integrals per combatre la violència i promoure la convivència a les escoles i les comunitats. És Coordinador del Programa Interdisciplinari per la No Violència en el Consorci Internacional Art i Escola (PIVE), on ha realitzat diversos programes en escoles públiques contra la violència escolar; ha creat una metodologia, guia i programa de formació de mestres per afrontar el problema del bullying en les escoles. Ha col·laborat amb l'ONU, específicament amb la UNESCO i la UNODC en projectes interculturals amb l'enfocament de Cultura de Pau. Coordina un projecte de la UNODC a Chiapas per a policies municipals i estatals en zones de desplaçats. Va dirigir una ONG educativa cultural a Nova Orleans per a immigrants i refugiats de Centreamèrica. És membre fundador de l'Associació Mexicana Contra el Mobbing (Violència laboral) .

LIC . AUREA LIRA CASTELL

Egressada de la Facultat de Psicologia de la UNAM . Va realitzar entrenament psicoanalític a la Societat Mexicana de Psicoanàlisi. Va acabar els diplomats en el Centre Mèdic Nacional Segle XXI sobre la Subjectivitat del dol i Suport tanatològic. Va realitzar Tallers de dinàmiques psicoterapèutiques en escoles amb el personal docent i pares de família. Especialista en lectura corporal , en estimulació primerenca i en psicoteràpia adreçada a ballarins. Integrant de Dansa - Sa, grup mèdic interdisciplinari que atén professionals de la dansa. Guanyadora del Premi DIF "Estímuls i recompenses" amb el projecte Escola per a pares de nens amb PC. Va dur a terme intercanvi científic en el ram de l'"atenció integral a la paràlisi cerebral" a la Ciutat de l'Havana Cuba. Docent a l'escola de Fisioteràpia del Centre de Rehabilitació Gaby Brimer. Va assumir la Prefectura del departament Biopsicosocial de l'Escola Nacional de Dansa Clàssica i Contemporània al CNA . Actualment participa com a facilitadora del Projecte Interdisciplinari per a la no Violència amb l'enfocament de cultura de pau auspiciat per Conarte intervenint en escoles públiques contra la violència escolar. Al programa Redesearte cultura de pau amb mestres d'art, amb funcionaris públics i comunitats de Cd Juárez, Tapachula, Nogales i San Luis Potosí. Intervenció com a facilitadora per crear cultura de pau amb policies , ministeris públics i defensors d'ofici en els alts de Chiapas i auspiciat per l'ONU i UNODC . Capacitació integral per a una atenció comunitària adreçada a psicòlegs de UBR del DIF del DF

LIC . FERNANDO SERVIN

Va estudiar Psicologia a la UNAM, Dansa Clàssica i Contemporània en el Sistema per a l'Ensenyament Professional de la Dansa, SNEPD INBA - SEP . Màster en Dansa- teràpia amb Glòria Simcha l'American Dance Therapy Association. Diplomats en Lectura Emocional del Cos, Univ de la Comunicació. Diplomats El Cos a la Clínica, Prog. de Seminaris Esc. Freudiana de Buenos Aires. És responsable del programa de Dansa teràpia en els Hospitals de Psiquiatria de l' IMSS , així com del programa de Dansa teràpia amb població vulnerable en CONACULTA. Ha dissenyat i coordinat diversos programes d'intervenció a través de l'art amb persones amb discapacitat; ha participat en el programa de Prevenció a la

Violència i Cultura de Pau amb diverses institucions en que destaca l'ONU; ha desenvolupat diversos projectes de Dansa amb enfocament terapèutic i educatiu per a diferents institucions educatives, culturals i de salut; ha coordinat diversos projectes d'enfortiment a grups de joves, dones, població vulnerable i comunitats indígenes en temes de: Drets humans, Equitat de Gènere, Desenvolupament humà, Prevenció a la violència, diversitat, desenvolupament sostenible entre d'altres, en diverses institucions públiques : INDESOL , CONADIS , IMSS , PNUD , SEP , CONACULTA, SEMARNAT entre d'altres.

Actualment participa com a facilitador en el programa Interdisciplinari per la no violència i per la construcció d'una cultura de pau PIVE, intervenint en escoles públiques contra la violència escolar. Al programa Redesearte cultura de pau amb mestres d'art, amb funcionaris públics i comunitats de Cd Juárez, Tapachula, Nogales i San Luis Potosí. Intervenció per crear cultura de pau amb policies, ministeris públics i defensors d'ofici en els alts de Chiapas i auspicat per l'ONU i UNODC Amb la SEP Amb mestres de primària i secundària públiques; amb PREVIOLEM a Zacatecas i Aguascalientes també amb mestres de primària i secundària . És formador de formadors del programa “Saludar” del govern de la ciutat de Mèxic.

CAPACITAT SEMINARI FORMACIÓ

100 places

PREU

50 €

LLOC

Factoria Cultural Coma-cros, Salt (Girona)

Amb la col.laboració de:

